

Saiz Meneses, un «toledà» que explica la involució de l'Església catalana

Conservador i forjat en el catolicisme espanyol més tradicional, el fins ara bisbe de Terrassa marxa a Sevilla després de ser determinant en la pèrdua de perfil del catolicisme català

El nou arquebisbe de Sevilla, José Ángel Saiz Meneses. | Bisbat de Terrassa

No sabem si Roma paga els traïdors, però segur que premia els més incondicionals. Ha generat sorpresa en amplis sectors de l'Església catalana la designació pel Papa del bisbe de Terrassa, José Ángel Saiz Meneses, com a nou arquebisbe de Sevilla

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/218823/bisbe-terrassa-jose-angel-saiz-meneses-nou-arquebisbe-sevilla>) . Es tracta d'un nou salt endavant en la trajectòria d'aquest prelat format a l'escola catòlica de Toledo i l'itinerari del qual explica molt bé l'evolució de l'Església catalana de les darreres dècades.

Nascut a Sisante (Conca), la família de Saiz Meneses es va traslladar a Catalunya sent ell un nen. Quan va començar a formar-se com a sacerdot, però, va elegir el Seminari Major de Toledo, una arxidiòcesi que en aquells anys setanta estava controlada per un dels prelats més representatius del nacionalcatolicisme franquista, el cardenal Marcelo González Martín, que havia estat, per cert, bisbe de Barcelona un temps.

Saiz Meneses va ser ordenat sacerdot per Marcelo González i va estudiar Teologia a Burgos. Després, el 1989, va tornar a Catalunya, coincidint amb la fi de la llarga etapa de Narcís Jubany com a arquebisbe de Barcelona. Una era que s'havia caracteritzat pel compromís de la majoria del catolicisme de base amb la lluita per les llibertats. Una acció que havia trobat complicitats en el si de l'episcopat i que havia connectat amb l'aposta decidida de centres sensibles, des de Montserrat a parròquies emblemàtiques com Sant Medir de Barcelona, passant per entitats com Pax Christi i el moviment juvenil JOC o Cristians pel Socialisme.

[noticiadiari]2/218823[/noticiadiari]

Els aires que bategaven des del Concili (1962-65) començaven a afluir. Els anys vuitanta van suposar un canvi de corrent. El pontificat de Joan Pau II va ser un gir brusc marcat per una certa involució: més autoritarisme papal, càstig als teòlegs crítics, afebliment de la Companyia de Jesús i les organitzacions més conservadores, de Comunió i Alliberament a l'Opus Dei, guanyant ascendència. A l'Església espanyola, això es va traduir en la pèrdua de posicions pels hereus del cardenal Tarancón i l'auge de nous dirigents com el cardenal Rouco.

A Catalunya, la voluntat del Vaticà d'endurir la línia doctrinal i tancar definitivament l'etapa conciliar (<https://www.naciodigital.cat/noticia/218331/hans-kung-teolog-va-voler-democratitzar-esglesia>) va sumar-se a la pretensió de l'Església espanyola de reduir al màxim el pes del catolicisme català. El valencià Ricard Maria Carles va ser enviat a Barcelona i des d'allí va anar constituint un potent nucli de futurs dirigents. Un d'ells va ser Saiz Meneses, que l'any 2000 va ser designat canceller de l'arquebisbat, és a dir, l'home fort de l'aparell diocesà. El 2001 ja era bisbe auxiliar. Carles tenia vara alta a Roma i va influir molt en el nomenament de nous bisbes, molts d'ells procedents de terres valencianes (com Agustí Cortés, bisbe de Sant Feliu de Llobregat, o Salvador Giménez, de Lleida) o bé crescuts a la seva ombra, com Romà Casanova, bisbe de Vic.

[noticiadiari]2/218109[/noticiadiari]

Quan es van crear els nous bisbats de Terrassa i Sant Feliu, Saiz Meneses va ser designat bisbe de Terrassa, on ha mantingut un perfil baix, amb poques intervencions polèmiques. Ja sota el pontificat de Francesc, quan s'ha girat la truita, Saiz Meneses s'ha adscrit a la majoria silenciosa, evitant controvèrsies. Amb Francesc a Roma (<https://www.naciodigital.cat/noticia/218109/francesc-vuit-anys-al-vatica-llums-ombres-papat-reformista>), la política de nomenaments episcopals ha variat i s'ha preferit perfils més plurals, prioritzant bisbes de tonalitat més social i "centrista" com els cardenals Carlos Osoro, a Madrid, i Juan José Omella a Barcelona, buscant opcions eclèctiques.

A Catalunya, aquest eclecticisme ha donat lloc a ascensos de prelats de perfil obert i catalanista, com Joan Planellas, fet arquebisbe de Tarragona, i ara en l'ascens del conservador Saiz Meneses a Sevilla. Caldrà veure qui el succeeix a Terrassa, on deixa un auxiliar de la seva mateixa orientació, Salvador Cristau.

[noticiadiari]2/218331[/noticiadiari]